

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi rész: . . .
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk!

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az első évforduló.

Pécs, 1899. szeptember 9.

Sokkal frissebb a seb, semhogy sajgása megszűnhetett volna már.

Egy esztendő körforgása elegendő lehet muló fájdalmak csillapítására, de rövid idő arra, hogy lelkünk fájdalma annak erőszakos elragadtatása fölött, aki szívünkhez volt növe, lecsillapuljon s helyet adjon ama néma megadásnak, amely a sorsnak változhatlan rendelkezésébe való megnyugvással a kegyeletes megemlékezésben megtalálja vigasztalását.

Holnap lesz első évfordulója annak a szörnyű napnak, a melyen egy emberi alakba férközött vadállat keze kioltotta a magyarok védőangyalának, *Erzsébet királynénak* áldásos és millióktól áldott életét, átszúrta egy otromba vasdarabbal az ő szeretettől lángoló, szeretetért égő szívét.

Azt a szívet, melyet felséges ura után mi nevezhattunk leginkább a magunkénak; azt a szívet, amely akkor is szeretett már minket, mikor még nem ismert; mikor pedig megismert, akkor védőangyalunk, patrónánk lett, mint az, a kinek nevét viselte, Árpádházi szent Erzsébet.

A legnemesebb lelkületű uralkodónak tragikus kimulása megrendítő hatással volt minden érző kebelre a világon, mélységes gyászba borította az egész birodalmat, de a legmélyebb sebet mégis a magyar nemzet szívére ejtette.

És ez természetes is; mert ha a dicső vértanu a világ minden fenkőit gondolkodásu elméjének követendő példányképe, a felséges hitvestársa jogára alatt élő népek szeretett uralkodónője volt: nekünk, magyaroknak mindezeknél több, az isteni Gondviselés által küldött védőangyalunk volt ő.

Abban a szomorú korszakban, a mikor tiltva volt magát magyarnak érezni s a magyar ügyért lelkesedni felségárulásnak bélyegeztetett: akkor jelent meg hazánk

egén ez az isteni küldött, az ifju Erzsébet királyasszony s nemes szíve sugallatát követve, védelmébe vette az elnyomott magyar nemzet ügyét.

Alig jelent meg a trónon, megnyitk a börtönök nehéz ajtai s visszanyerték szabadságukat azok, akik sanyaru rabságot szenvedtek azért, mert a szabadságért és a jogért küzdöttek. Az ő magasztos lelkülete előtt nem tudtak helyt állni azok a gonoszok, akik ifju férje tapasztalatlanságát annak félrevezetésére használták föl: a szerető hitves fölismerte a férj nemes lelkét és megszabadította az ígézet alól, amely azt érvényesülni nem engedte.

De nemcsak a zsarnokság áldozatai iránti szánalom vezette magasztos hivatásában; az egész nemzetet szívébe zárta ő, mert a mint a börtönben sinylődök szenvedése szánalmát, úgy a nemzet jogainak, szabadságának elnyomatása rokonszenvét költötte föl az elnyomott nemzet iránt. Abban a körben, hol a magyarnak egyetlen barátja sem volt, egyedül ő buzgólkodott azon, hogy azt a tátongó örvényt, mely az uralkodót a nemzettől elválasztotta, áthidalhassa.

És buzgólkodása döntő tényezője lett az uralkodó és nemzet kibékülésének, alkotmányos szabadságunk visszaszerzésének. A magyar nemzet ezért imádattal határos tisztelettel és rajongó szeretettel vette körül, amit az ő nemes lelke sem hagyhatott viszonzás nélkül. Osztózott ő a nemzet örömeiben s magyar népe boldogságán lelte örömet, de kivette részét a nemzet gyászából is s együtt sirt a siránkozókkal.

Ezért volt a magyar nemzet fájdalma védőangyalának, imádott Nagyasszonyának szörnyű végzete fölött oly mélységes, oly igazán érzett, hogy azt jóakaró osztrák szomszédaink nem átalották gyanúsításuk és gunyolódásuk tárgyává tenni. Persze ők a maguk mértékével mérték a magyar nemzet fájdalmát, az a mérték pedig erre a célra nagyon gyarló volt.

Nem értették meg ezt a mi nagy fájdalmunkat akkor talán sehol a világon; legkevésbé értették meg pedig a bécsiek, tehát nem is hittek benne. De hogyan is érthették volna meg azok, akik még a nyílt ravatal előtt sem zárták be jubileumi kiállításukat, mert ez sértette volna az ottani tömérdek korcsmárosnak, meg kávésnak a magánérdekét.

Csak mi tudtuk, mi éreztük, mit veszítettünk el az angyali lelkületű királynében s már a nagy gyász első napjaiban történt bécsi dolgokból kétszeresen kellett éreznünk, hogy eltűnt egyetlen hatalmas pártfogónk abból az idegen környezetből, amelyben nemzetünk sorsát szokták eldönteni.

Nem tettük országos sérelem tárgyává Magyarország államiségának teljes mellőzését a gyászszertartásoknál; mit is értünk volna el vele? Csak a szívünkbe zártuk a keserűséget, melyet az árván maradt gyermek érez, akit mostoha testvérei eltaszigálnak édesanyja koporsója mellől. Idehaza aztán, ahol az idegenek gunyakaja nem sértette füleinket, elmerültünk fájdalmunkba és szent fogadást tettünk, hogy örökké megőrizzük áldott emlékét annak, aki valóságos anyja, jóságos nemtője volt árva nemzetünknek.

Ezt a fogadást ujitjuk meg most, annak a gyászos emlékü napnak az első évfordulóján s az ország minden templomában buzgó imádság fakad a magyarság ajkairól a mindenek Alkotójához, hogy hallgassa meg a menybe szállt Védőangyalunk könyörgését, a melyet az most is bizonynyára hangoztat a mennyei trón számolyánál az ő szeretett magyar népe boldogulásáért.

Megüli ezt a napot néma gyászban, soha nem muló kesergésben Magyarország egész népe, rang és rend, kor és nemkülönbség nélkül, mert örökre meg van szeretve az, akit ez a nemzet egyszer a szívébe fogad.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A magy. kir. szab.

Osztály-Sorsjáték

4. sorsjáték VI. osztályának huzása

a következő napokon történik:

Teleki Zsigmond

Szeptember 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28. és 29-én
(naponta 2000 szám).

Szeptember 30. és október 2. és 3-án (naponta 1500 szám).

Október 5, 6. és 9-én (naponta 1000 szám).

Október 11-én (e napon 500 szám).

A VI. osztályban 30.000 drb. sorsjegy 9.550.000 koronát nyer, és a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1 millió korona.

Az általam eladott sorsjegyek nyereményeiről naponként sürgönyileg leszek értesítve és miután ezen értesítéseimet a nyerő feleknek ugyancsak sürgönyileg rögtön továbbítom, t. cz. vevőimnek azon kellemes előnyt biztosíthatom, hogy már a következő nap huzásán is résztvehetnek és így lehetséges, hogy 1 betétösszeggel szerencsés esetben 18 nyereményt csinálhat.

A vételi sorsjegyek ára a VI. osztályban:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
80 frt	40 frt	20 frt	10 frt

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója
Pécsett, Siklósi-országot 29. szám.

Hírek.

Pécs, 1899. szeptember 9.

Kisasszony napjáról.

Nagy ünnepet ült tegnap a keresztény világ. Piros betűs ünnep a kalendáriumban Kisasszony napja, Mária születésnapja, amely egy csomóba esik a nyárutói Mária-ünnepekkel. A magyar nép ezeket Kisasszonynapja kivételével, Boldogasszonyünnepeknek nevezi, mint ahogy erről keresztelte el január havát is, noha a kalendárium szerint augusztus a Kisasszonyhava, dacára hogy az ünnep szeptember 8-ára esik.

A nép a szép Boldogasszonyról sok olyasmit hisz, amit ezredév vallási mozgalmi közepett, részint az egyház tanaiból merített, részint pedig ősrégi időkben maradt apáról fiúra, mint egy nemzet megszentelt kegyelete.

Mindez csak arra a csodatevő szent asszonyra vezethető vissza, aki érdemesnek találtatott arra, hogy anyja legyen a világ megváltójának.

Kisasszonynapja, a legszebb Mária-ünnep, fordulópontot képez a természetben is. A levegő nagyon meleg még, de a napsugár ragyogásába már beleszövődik az őszi verőfény kacérkodása; esténként nyirkos lesz a lég, ökörrnyal uszlik a levegőben s a falusi templomok tornyán szeptember 8-án gyülekeznek össze első alkalommal a fecskék. Nagy haditanács van ott, megbeszéljük a hosszú vándorút összes részleteit s alig telik bele néhány nap, seregestől vonulnak napkeletre, abba a bűbajos országba, ahol örökös forró nyár honol, nincs hideg soha s amelyről úgy álmodozik a szegény poéta nép, mint az igazi boldogság honáról.

Mi az a rendkívüli, természetfölötti erő, ami megsugja a fecskének, gólyának, hogy szeptember 8-ika után már csak elvéve akad szép idő?

Olyan kérdés az, mint annyi más a nagy mindenségben, a mire szintén nincs felelet. Kisasszonynapja után már csak a vénasszonyok nyara következik; az igazi nyár, amely befejezte a gabonaérleléssel alkotó munkáját, egy évre itt hagy bennünket, hogy a lombhullató ősz foglalja el helyét, a maga borongós, melankólikus hangulatával.

És ebben a borongós, melankólikus hangulatban megszólal a költő szíve és zeng a borongásról:

Nemsokára lehullanak már
A természet virágai!
Diszét-vesztett földnek kebele
Mefosztottan fog állani,
Mint a fukar, kinek vagyont
Hirtelen tűz emészti el:
Vagy miként a koporsóba zárt,
Hült kebelrel fagyos szívvvel!

Elnézem az ingó virágok
Széltől tépett szép szirmai:
Mindenik a változandóság
Törvényéről beszél, tanít.
A disz lehull és koldus ronggyal
Vegyül be a néma porba:
Az elmulás törvénye előtt
Gazdag, szegény mind egyforma!

Ki ugy diszlett, mint az illatos,
Pompájában színes virág,
Kinek báját, kecses termetét
Mebámulta egész világ:
Aszott kóró gyanánt seprí el
Az enyészett zugó szele
S fel nem tűnik hideg por között
Viselt bája és kelleme!

Elnézem a hulló levelet,
Mely zörögve elébem száll!
Mintha titkos betűkkel volna
Irva reá e szó: halál!
Elborongok s az ényészetnek
Zugó fagyos szelét érzem...
Miért vágní hirnév s fény után?...
Nekem is csak így lesz végem!

De mégis, Kisasszonynapja az enyhe ragyogás, a szelid sugár napja. Ilyen volt a nap tegnap is, mikor az égről enyhén tűzött le a nap s szelid surgarzással aranyozta be a templomok tornyait, hol dicsőítő ének zengett Mária tiszteletére.

És áldva szállt az ima az Egek felé Mária ünnepén, Kisasszonynapján.

Naptár 1899. szeptember 10-én és 11-én.

Naptár: vasárnap, szept. 10. — Róm. kath.: Mária nevenapja. — Prot.: Mária. — Görögkel.: (aug. 29.) Iván. — Zsidó: Tischri 6. — Nap két 5 óra 33 perckor; nyugszik 6 óra 21 perckor. — Hold két 11 óra 39 perckor délelőtt; nyugszik 8 óra 37 perckor este. — Hétfő, szept. 11. — Róm. kath.: Jacint. — Prot.: Teodóra. — Görögkel.: (aug. 30.) Sándor. — Zsidó: Tischri 7. — Nap két 5 óra 35 perckor; nyugszik 6 óra 19 perckor. — Hold két délelben; nyugszik este 9 óra 17 perckor. Hold első negyede 11 óra 17 perckor éjjel.

Időjárás. Kültás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg, helyenkint csapadék, zivatarok várhatók.

Értekezlet a polgári leányiskolában vasárnap d. u. 3 órakor a továbbképző tanfolyam ügyében.

Rendkívüli közgyűlése a fekete, pécsi és eger-

ten ódonóság volt, e héten ismét ujságszámba megy.

Mindenek előtt az időjárás ismételte meg magát. A mint a mult héten is volt esős és szeles idő, úgy volt ezen a héten is; s miként a mult héten is láttuk már a nyárutó jeleit, azonképen láttuk e héten is a hazatért fűrdzők és a megérkezett diáksereg képében.

A diákok már bekerültek az iskola padjai közé. Mindenütt folyik már az oktatás és ha az Isten is úgy akarja, tíz hónap mulva ismét egy generációval fog szaporodni ennek a szép hazának teentartó hadserege.

A jogakadémián még nincsenek ugyan előadások, de a vén liceum lalái azért már szintén hangosak. Folyik az elnökválasztási korteskedés az akadémián s a két párt erős harcot viv egymással. Mert a választáshoz a jogakadémián is legalább két párt kell, hogy a jelöltek közül az egyik győzedelme s a másik — bukása — több, mint bizonyos legyen. Árvalányhaj az egyik párt jelvénye; fehér toll a másiké. És korteskednek egymás mellett erősen.

— Nem szavazunk a néppártra! szólják le az árvalányhajások a fehértollasokat.

— Nem helyezük magunkat rendőri felügyelet alá! replikáznak vissza a fehértollasok.

Szóval folyik a harc és számolják az esélyeket, hogy ki lesz a vivát?

Hanem a nagy korteskedés dacára sem

szegi vízlecsapoló társulatnak hétfőn d. e. 11 órakor a vármegyeházán.

Főolvasó estély a budaikülvárosi Kath. Kőrben vasárnap este 8 órakor.

— (A királyné emlékezete.) Holnap lesz első évfordulója annak a gyásznak, mikor 1898. szeptember 10-én az anarchista Luccheni gyilkos töre Genben kioltotta Erzsébet királyné áldott életét. Az emberi vadállat e kegyetlen tettének első híre gyászba borította Magyarországot és fekete ország lett az őszelő derűjében álló országból, fekete város minden városból, mely az országban fekszik. Fájdalmában sirt a nemzet s az elvakult anarchista érthetetlenül gaz tette felett megdöbbenése vagy boszuvágya volt-e nagyobb, ki tudná megmondani?! S nem tudott mást tenni, megtörve fájdalmától, mint gyászba mélyedt és megfogadta, hogy a martirhalált halt áldott jó királyné emlékét kegyelettel őrzendi meg időtlen időig. S holnap, hogy elérkezik gyászos halálának első évfordulója, fekete zászlók hirdetik ezt a magyarnak és hétfőn ima száll az Úr házaiból a királyné lelkeért fel a magasságos egekhez.

Majorossy Imre polgármester a hétfőn tartandó gyászmisékre vonatkozólag ma a következő meghívót bocsájtotta ki a törvényhatósági bizottsági tagokhoz: »T. bizottsági tag Úr! Egy éve lesz annak, hogy a sors kéréhetlen keze elragadta Felsőéges királyunk mellől szerető hitestársát, nemzetünktől őrző-angyalát, rajongóan szeretett Nemtőjét! A midőn e pótolhatlan veszteség ért bennünket, hazafüi vérző szívünk fájó és a Felejthetetlen ránti hálaérzelmektől indítva elhatározta Törvényhatóságunk életünk e legszomorubb évfordulóján a Megdicsőült iránti soha el nem muló szeretetünk, hálánk és kegyeletünknek örök időn át ünnepélyes gyászistentiszteletén kifejezést adandunk. A midőn tehát tisztelettel értesitem Uraságodat, hogy a fenti szomorú évforduló alkalmából f. hó 11-én a székesegyházban reggel 9 órakor, a város kegyurasága alá tartozó plébánia-templomokban (belvárosi, szt. ferencrendi és szt. Ágoston templomokban) pedig délelőtt 10 órakor ünnepélyes gyászistentisztelet fog megtartatni, egyben felkérem, miként úgy a székesegyházi, mint az uraságod által képviselt választókerületnek, illetve lakhelyének megfelelő városi plébánia-templomban tartandó gyászistentiszteleten résztvenni szíveskedjék. Gyülekezés mondott napon 3/4 9 órakor a felső sétátéren, illetőleg 10 óra előtt

tudnak a Dreyfus-pör érdekességén felülemelkedni. Hiába, ezt még egy jogászelnök választás sem tudja feledtetni egy pillanatra sem és nem különösen most, mikor a nagy pör második tárgyalását is végre valahára befejezték s várják az íteletet. És ime, alig értek a végére a monstruózus pörnek, már hirdetik mindenfelé, hogy újra revízióval élnek, ha az ítelet marasztaló lesz. Ez pedig olyan szörnyű fenyegetés, hogy már csak ennek elkerülése végett is fel kellene menteni Dreyfust, ha — lehetne.

De hát nem lehet. Hogy bűnös-e, lehet, nincs beigazolva teljesen; de hogy ártatlan, azt se bizonyította be senki. S azután meg Guérin és társai nem hiába mutatták meg, hogy a sarkukra tudnak állani, ha kell, intés volt ez, hogy baj lesz Franciaországban, ha lovat adnak az antiszemiták alá.

— De ha elítélik és igazságtalanul, akkor meg a Dreyfuszpártiaknak van joguk elégtételt követelni, szól az ellenvetés.

És épen ez az, a mi ma Franciaország minden államférfiának fejtörést okoz s ez az, a miért ki sem mondhat bizonyosat az ítelet felől.

Egy azonban bizonyos. Hogy mulik a nyár. Elmult már Kisasszony napja is és jön az ősz fölének. Helyi és saját külön poétánk meg is írta már a nyár bucsuztató versét »Ő« hozzá a következőleg:

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Az iskolaszék ülésén történt, hogy az elnök kérdésére egyik tag ezzel a rövid és jelentős szóval válaszolt:

— Hogyne!

Mindenki az illető felé tekintett. És kellemes meglepetés, a visszaemlékezés öröme csillant fel az arcokon.

Mintha már hallottuk volna valahol ezt a rövid, de jelentős választ. Mintha valaki szűzbeszédül mondta volna ezt el odafenn, a magyar törvényhozás házában.

És valóban úgy volt. A tekintetes iskolaszék nem csalódott. Csakugyan az a valaki ejtette el most is ezt a rövid, de jelentős szócskát, megismételvén ezzel hajdani szűzbeszédét.

Nos hát, ha szűzbeszédet meg lehet ismétetni, mért ne ismétlődhetett volna meg a — mult hét ezen a héten?! Az idő valamivel nagyobb úr, mint egy királyi tanácsos, még ha nyugalmazott polgármester és országgyűlési képviselő is az. És a napi események gyakorta megismétlődnek s a mi a mult hé-

a városház, szt. Ierencrendi és szt. Ágoston templomok előtt. Pécs, 1899. szeptember 6 án. Majorossy Imre polgármester.

Holnap (vasárnap) a királyné emlékére emelendő örökimádás templomára összes templomainkban *gyűjtés* lesz. A gyűjtő hölgybizottság élén *Dulánszky Adolfné* úrnő áll.

— **(A kir. közjegyzői kamara közgyűlése.)** A pécsi kir. közjegyzői kamara tegnap délelőtt 9 órakor tartotta *Bánffay* Simon kamarai elnök elnöklete alatt évi rendes közgyűlést, melynek tárgyát a kamara tisztikarának megválasztása képezte. A közgyűlésen megjelentek: *Bánffay* Simon és dr. *Baranyai* Béla pécsi, *Visy* Lajos mohácsi, *Ursziny* Pál dárdai, dr. *Tolnay* Géza siklósi, *Plihal* Ferenc nagykanizsai, *Ziegler* Kálmán csáktornyai, *Laubheimer* Oszkár alsó-lendvai, dr. *Kasza* Sándor marcali, *Lenard* Ernő keszthelyi, *Nagy* Ernő szigetvári, dr. *Papp* József bonyhádi és *Hagymássy* Károly paksi kir. közjegyzők. *Bánffay* Simon kamarai elnök megnyitván a közgyűlést, a régi tisztikar lemondott s kezdetét vette a választás, melynek eredményeképp a jövő évi tisztikar a következőleg alakult meg:

Elnök: *Bánffay* Simon, kamarai rendes tagok: *Plihal* Ferenc, *Ziegler* Kálmán, *Visy* Lajos, dr. *Baranyai* Béla Póttagok: *Ursziny* Pál, *Nagy* Ernő. A tegnap tartott közgyűlés lévén a közjegyzői intézmény leletése óta a huszonötödik közgyűlés, ez alkalomból *Ziegler* Kálmán csáktornyai kir. közjegyző a kamarai tagok nevében lendületes beszédben üdvözölte a pécsi kir. közjegyzői kamara fíradhatlan és érdemdús elnökét. A közgyűlés előtt és után kamarai ülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el. Délben *Bánffay* Simon kir. közjegyző ebédet adott a Nemzeti Kaszinó kertjében, a melyen a megjelent közjegyzőkön kívül mint vendégek *Sávell* Kálmán kir. törvényszéki elnök, *Hinka* László, püspöki ügyész, *Rásky* Béla dr. ügyvéd és *Rákossy* Imre dr. kir. alügyész vettek részt. Az ebéd alatt *Plihal* Ferenc nagykanizsai kir. közjegyző mondott felköszöntőt *Bánffay* Simon kamarai elnökre, mint a kir. közjegyzők nesztorára, *Hinka* László pedig a pécsi társadalom legagilisabb tagját ünnepelte *Bánffay* Simon személyében. Az ebéd a késő délutáni órákig tartott.

— **(Veni Sancte.)** A főreáliskola katolikus ifjúságának *»Veni Sancte«*-ja holnap

(vasárnap) délelőtt 8 órakor lesz az irgalmasok templomában. *Eckhardt* Antal intézeti zene- és énektanár dirigálása mellett *Hahn* 6. sz. miséjét *Eckhardt* *Veni Sancte*-ját, *Rotter* *Offertorium*-át és *Höltzl* *Ave* *Maia*-ját adja elő a fölkért urak és hölgyekből álló ének- és zenekar. Az énekarban részt vesznek *Kaffka* *Károlyné*, *Schneider* *Istvánné*, özv. *Thaler* *Gusztávné*, *Girardiné*, *Molnár* *Kálmánné*, *Sz.griszt* *Ferencné*, *Kaltneker* *Ilona*, *Hoffer* *K.*, *Haksch* *L.*, *Kohárics* *N. János*, *Derlik* *F.* és *Müller* *A.* A zenekarban *Mihájloviics*, *Müller* *R.*, *Girardi* *Gizi*, ifj. *Németh* *J.*, *Girardi* *Stefi* és *József*, *Girth*, *Steszkal*, *Werner*, *Thuma*, *Wortruba*. Az orgonakiséretet *Simacsek* *Alajos* fogja szolgáltatni.

— **(Kerti ünnepély.)** A rossz idő miatt a múlt vasárnapról elhalasztott kerti ünnepélyt tegnap tartotta meg a *»Pécsi műkedvelők egyesülete«* a *Scholz*-féle sörházban. Most az idő is kedvezett az ünnepélynek s a közönség valóban impozáns számban jelent meg az ünnepélyen. Ezt a pártfogást az egyesület meg is érdemelte, mert nemcsak szórakoztató dolgokat nyújtott a mulatság keretében, de tagjai szellemi élvezetet is szereztek, mert egyes szavallatokkal és egy kis szindarab előadásával szórakoztatták a publikumot. Volt tánc is, mely a késő éjjeli órákban ért csak véget.

— **(A pécs-baranyai sportegyesületnek)** *Villanyba* a jövő vasárnap rendezendő verseny-kirándulása igen sikerültnek ígérkezik. A kilátások eddig is fényesnek, a mennyiben a résztvevők száma napról-napra növekedik. *Villanyban* pedig lázas előkészületek történnek a versenyzők fogadtatására, s a villányi intelligencia már is mindent elkövet, hogy a pécsi biciklisták minél kedélyesebben érezzék magukat körükben. A *P. B. Sp. E.* tagjai, kik a versenyzésben díjat nyernek, a villányiak részéről meg tiszteletdíjakban is részesülnek.

— **(Halálozások.)** *Földes* *Sándor*, ny. vasuti főnök f. hó 9-én reggeli hat órakor 64 éves korában elhalt. Temetése f. hó 10-én d. u. 4 órakor lesz a *Nepomuk*-utca 24. számú házból a budai külvárosi temetőbe. A gyász-mise f. hó 10-én d. e. 9 órakor tartatik a belvárosi plébánia templomban. Az elhunytat felesége szül. *Göler* *Paulán* kívül három gyermeke és a kiterjedt rokonság gyászolja. — *Iványos* *Sománé* szül. *Kálmán* *Zsófia* meghalt

szeptember 6-án *Nagy-Harsányban* 52 éves korában. Az elhunytat férje, *Iványos* *Soma* evangélikus lelkész és fia *Iványos* *Gyula* fővárosi államrendőrségi tisztviselő gyászolja.

— **(Ökör vadászat.)** *Magyar-Bólyban* történt mint értesülünk az az érdekes eset, milyenhez hasonlóra még azok a bizonyos »legöregebb emberek« sem emlékeznek. A napokban történt ugyanis, hogy *Magyar-Bólyban* az egyik ottani gazda udvarán egy ökör megvadult, s a nyitva felejtett kapun megszökött. Természetes, hogy hajszát indítottak a megvadult állat után, mely azonban, mintha nem akarna többé visszatérni a járomba, bevette magát a falu határában levő kukoricásba, s a feléje közeledőkkel szemben olyan gyöngédtelenül viselkedett, hogy néhányat üldözői közül megtaposott, ezeknek azonban szerencsére néhány kisebb horzsoláson, de annál nagyobb ijedségen kívül más bajuk nem történt. S miután ily formán senkinek sem volt bátorsága a bikamódra féktelenkedő, egyébként jámbor ökröt tovább hajszolni, bizonyára örökre elveszett volna az állat, ha az éppen ott időző *Hummel* *János* mészárosnak eszébe nem jut kijelenteni, hogy:

— *Soh'se* keressék azt az ökröt! Én megveszem látatlanul. Adok érte száz forintot, s hogy miként keritem kézre ez az én dolgom!

— *Gilt!* — mondta a szabadeág után vágyódó ökör gazdája, s megkötötték az alkut, mely után a mészáros megtette előkészületeit, a megvásárolt »szarvas« kézrekerítése iránt.

Csinos kartonlapokon meghívókat bocsájtott szét, melyeken néhány villányi ismerősét vadászatra hívta meg. Mikor aztán eljött a társaság, kocsin kihajtottak a kukoricához, s néhány embert béreltek fel, hogy hajszolják meg a »nemes vadat«. Az ám! Csak hogy az ökör annyi ember láttára még jobban megvadult, s méltó haragjában úgy megtoporzékolt, hogy bizony a diszes vadásztársaság is, meg a »hajtók« is igyezkettek mielőbb tisztes távolba kerülni. Így ment ez egy néhányszor, míg végre az ökör reménybeli tulajdonosa ki eszelte a támadás módját. A magukkal hozott kocsit betölték a kukoricásba, »védbástyanak« s a hátamögé bujva készenlétbe helyezkedtek. Mikor aztán az időközben ismét megjámborodott ökör lőtávolba került, olyan sortüzet pro-

sajtó cikkeiben is, melyeket a szegedi kiállításról írnak. E cikkeiben nem mint egy szűkkörű provinciális eseménynyel foglalkoznak a szegedi kiállítással, hanem mint egy nagyjelentőségű országos eseménynyel. Oly kimerítően ismertetik, akár csak ha a fővárosban történnék. Pedig évekket ezelőtt *Budapest*, a *budapesti* sajtó észre se akarta venni, meg se akarta látni jóformán, ami a provincián történik.

S a decentralizáció politikájának semmi sem adhat oly lökést, mint egy ilyen siker, ami nőt a szegedi kiállítás is magában foglal.

Szeged eljutott arra a fokra, hogy kulturális téren legelő jár a vidéki városok közt. Ezt el kell ismerni arról a városról, ahol képzőművészeti egyesület is van, mely immár második, gazdag tárlatát rendezi. Nálunk is el-esett erről egy pár kiáltó szó a pusztában: de mi az ige megvalósításától még messze állunk.

Ezek a gondolatok jutnak az eszembe, amikor a szegedi kiállítást és *Szegedet* nézzük. Ennek a gyönyörű városnak a példája buzdítóan hathat minden vidéki városra, hogyan kell haladni, előre törni s mivé lehet egy vidéki város aránylag rövid idő alatt. Maga a kiállítás nagyérdékű képét adja az ország, kivált a dus magyar Alföld gazdasági életének. S ha elismert dolog az, hogy földmivelő állam vagyunk: örömmel látjuk, hogy földmivelésünk fejlődött és virágzó. A magyar földnek és a magyar fajnak termő erejéről tesz ékes bizonyosságot ez a kiállítás, miben igaz örömet lelheti minden magyar ember.

Végül konstataálnunk kell e hétről, hogy

Kisasszonyom, gondol-e rája,
Hogy nemsokára fucsca a nyár,
És nem lesz olyan nagy a hőség
És gyöngébb lesz a napsugár;
A kegyed illatos virági,
Azok is megfogynak nagyon,
Biz úgy van, úgy, ennek a nyárnak
Nyakára hágnak, mondhatom.

Bizony úgy van, úgy van, a nyár elmúlt
Es vissza sem jön már soha;
A nyárral hány szép új kalapja,
Hány toalettje lesz oda!
Pedig csak Isten a tanuja,
Idén hány új ruhát kapott
S jövő nyárra már egy se lesz jó —
Óh, ti szeszélyes divatok!

Minek is szépítőnk a dolgot?
A nyárnak egyszer vége már.
Persze magácska örül ennek
S az új ruháknak, ugy-e bár?
Tapsol, ugrándoz örömben.
Mint gyermek, úgy ujjong ezen...
Vajjon a papa szintén örvend?
Hiszem, hiszem, de nehezen.

A jó papa majd föl sorolja:
»Voltál Harkányban s Lomnicon
S ezt három százasom siratja,
Három százasom, úgy bizon.
Az égre! tönkre tesztek engem!
Most megint egy új toalett!
Kiváncsi vagyok, hogy az a sok
Szép drága ruha hova lett.

Kegyed pedig majd elkezd sirni,
Zokog, bús könyvet könyre ont,
Mig végre megszánja papája:
»No ne sirj fiam, kis bolond.
No ne duzzogj, veszek én, ha kell,
Veszek én szentem, százat is«.

»Ne százat, édes jó papuskám,
Csak négyet!« — »Jó, jó, kis hamis!«

S majd felmerül a szörnyű kérdés:
Vajjon mi most a divatos?
Két ölnyi széles, nagy, nagy ujjak,
S a derék hátul kapcsolós.
S a többi... De most veszem észre,
Mily messze jártam, ugy-e bár?
Bocsánat! ottan hagytam abba,
Hogy nem sokára fucsca a nyár...
És ebben az öszeleli időben az egész ország figyelme odafordult a Tisza felé, hol *Szeged* városa áll.

Az a szép gazdag kiállítás a *Tiszapart* legnagyobb városában, melyet lelkes, magyaros beszéddel vasárnap nyitott meg *József* főherceg, sok tekintetben érdekes tanulságokat nyújt magában miránk nézve. Örvendünk neki első sorban, mint vidéki kiállításnak mely a vidék egyik nagy központjára irányítja az ország tekintetét. Ez a kiállítás is haladás azon az uton, mely úgy látszik, végre-valahára szakítani akar a minden áron való centralizáció, a főváros minden széppel és jóval való tulzsufolásával a vidék rovására. Ez a politika eddig nagyon is okos és szükséges volt, mert minden országnak szüksége van egy viruló, diszes fővárosra. Hála a gondviselésnek, fővárosunk immár ezt a fokot elérte és most már arra kell gondolnunk, hogy a vidéket is kiemeljük szégyenletes hátramaradottságából. S örömmel üdvözöljük annak jeleit, hogy immáron a mértékadó körök is kezdenek megbarátkozni a decentralizáció gondolatával. E felfogás diadalra jutása tükröződik vissza a

dukáltak a jeles vadászok, hogy két ökörnek is elég lett volna. Így rendeztek Magyar-Bolyban hajtóvadászatot az ökörre, mely szabadságvágyának áldozataként halt hősi halált!

— **(A baja-báttaszéki vasuti hid.)** Az évek óta húzódó baja-báttaszéki vasuti hid kérdésének megoldása végre mégis dülőre jut. Megbízható forrásból ugyanis arról értesül a »Magyarország«, hogy a kereskedelmi miniszter e hó vége felé műszaki kísérettel Bajára utazik abból a célból, hogy személyesen is résztvegyen a helyszíni tanulmányban.

— **(Tüzoltókjubileuma.)** A csurgói önk, tűzoltótestület e hónap 3-án ünnepelte 25 éves főnállásának jubileumát, mely ünnepen a vármegye majdnem minden tűzoltó-egyesülete képviseltette magát. Az ünnepélyen ott volt Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkár is, mint országos tűzrendészeti felügyelő. Az ünnep alkalmával Kacsovich Lajos csurgói járási főszolgabíró elnökléte alatt megalakult a somogyvármegyei tűzoltótestületek szövetsége is. A szövetség elnökévé Reményi Samut s titkárává Rónai Albert okl. tűzoltótisztet választották meg.

— **(Pályázat.)** A pécsváradi és a mohácsi adóhivatalnál egy-egy adóiszti állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizennégy nap alatt adandók be a pécsi magyar királyi pénzügyigazgatásnál.

— **(Névmagyarosítások.)** *Trandafir* Miklós lippai illetőségű somogy-uzsoppai lakos vezetéknevének »Tarnai«-ra, kiskoru *Strauszer* Jenő pécsi illetőségű ugyanitteni lakos vezetéknevének »Biró«-ra, *Weisz* Dávid nagy-kanizsai illetőségű kaposvari lakos vezetéknevének »Vermes«-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Államsegély.)** A törvényhozás évenként nagyobb összegeket szavaz meg szegény egyházak segélyezésére. Ezek között különösen a görögkeleti s szerb egyházak szerepelnek. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter ebből az összegből legutóbb megyénkben a lipotói görög keleti egyháznak 100 frt segítséget utalványozott.

— **(Juliusi házasságok.)** Tudvalevő dolog, hogy julius hónapban, a legnagyobb mezei munka idejében, nem igen szokott házasodni a magyar, míg szeptember és október hónapokra már sok házasság esik. Magyarországon julius hóban az idén mégis 6281 házasságot kötöttek, Horvátországban pedig 783-at.

az az évforduló hete volt. E héten volt évfordulója, hogy hajdanában visszafoglalta a magyar a töröktől Budavárát. Ekkor tört meg a félhold uralma Magyarországon s ekkor szűnt meg a háromszázéves török uralom, mely annyi pusztítást vitt véghez ezen a szép országon. E héten volt évfordulója annak a gyászesetnek is, mely egy királyi sarjat dobott a véletlen áldozatául. E gyászeset pedig László főhercegnek, József főherceg fiának gyászos halála volt.

És végül most egy éves évfordulója van a legmegrendítőbb gyászesetnek, a mi megírva volt és lesz valaha a világtörténelemben. Most van Erzsébet királyné mártirhalálának évfordulója, a mikor is elmondhatjuk a latin remekíróval:

— Infandum Regina iubes renovare dolorem!

Kimondhatatlan fájdalmat ujitunk fel most, hogy itt az első évfordulója a mélyen lesújtó tragédiának. Szünjék meg a zakatoló élet forgatagja, álljon meg a nyüzsgő munka egy varázsütésre. Megkondul a gyászharang; kitérül a templom ajtaja. Menjen be mind, a ki magyar, kisebb lesz fájdalmunk, ha többen osztozunk benne. A megölt nagy szív emlékére imát mondjunk, forró szeretettel csak Reá gondoljunk; mert Ő a mienk volt, szeretett, nagyon szeretett minket.

Gyászoljuk nagy királyunk hitvesét, a magyar nemzet jó anyját: Erzsébetet.

Kővágó Őrs.

Ebből a 6281 házasságból legtöbb a tiszáninneri s legkevesebb a dunántúli megyékre esik. Legtöbben házasodtak Csikmegyében s legkevesebben Csongrád- és Kisküküllő megyében. A városok közül Kassa áll az első, s Hódmezővásárhely az utolsó helyen. A vegyes házasságok száma 972 (14%). A keresztény-zsidó házasságok száma 32; 12 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó leányt, 20 esetben pedig keresztény leány ment zsidó-nőlegényhez. A keresztény-zsidó házasságok közül a születendő gyermek vallására nézve hat esetben létesült megegyezés, öt esetben a keresztény, egy esetben pedig a zsidó fél vallása javára.

— **(A legboldogabb város.)** A villamosság, a drót és a vasutak korszakában amikor a civilizáció és kultúra még a legtávolabbi eső országokba is eljut, érdekes, hogy van még olyan város, ahol a kulturának és a civilizációnak e kellékei még hiányzanak. Ennek a városnak a lakói, akik Olaszország egyik völgykatlanában a közlekedéstől teljesen el vannak zárva, viselkedésükben a középkori emberekre, sőt sokban a bibliai korszakra emlékeztetnek. Így minden háztulajdonos pincéjében vagy pajtájában gabona, olaj és bor van felhalmozva. A gabonát a családtagok maguk őrlik és sütik kenyérré. Az olajat a maguk ültette olajbogyókból és a bort a saját szőlőikből készítik. A gazdag patriciuscsaládok mindegyike egy-egy palotában lakik. Ezek a paloták évszázadosok és a sok műkincs, mely ezekben fel van halmozva, ezeket és ezeket ér. Sok gazdag yankee adná vagyona egy részét egy-egy ily patriciusi palotáért, de ezek a pénz iránt hidegek és nem akarnak semmi áron ősi lakhelyüktől megválni. Csak ritkán kínálkozik alkalma egy turistának, hogy ebbe az elrejtett városkába jusson és ezekről a csodálatos viszonyokról és látványokról tudomást szerezzen. Egy eltévedt hegymászó beszéli, hogy az ottani hölgyek igen csinosak és öltözködésükben a párisi nőket bámulatosan utánozzák. A táncművészetben valódi mesterek.

— **(Állat az emberben)** New-Yorkból hajmeresztő eset hírére hozza a táviró. A Drot nevű norvég hajó aug. 11-én az Atlanti-óceánon léket kapott és süllyedni kezdett. A tiz személyből álló legénység úgy menekült meg a vízbefulástól, hogy hirtelenében tutajt tákoltak össze és azon ereszkedtek a tengerre. Így hanyódtak majdnem két hétig éhen-szomjan. Ezalatt egyikük megőrült, ketten pedig elájultak és a tengerbe estek. A többi heten, hogy megmeneküljenek az éhhaláltól, sorsolást rendeztek maguk közt és azt a szerencsétlent, akire a sors esett, megölték és kiszopták a vérével. Ezzel tartották fenn magukat addig, míg egy amerikai hajó rájuk akadt és a csonttá aszott embereket a charlestowni kórházba szállította.

— **(A csendőrök egyenruhája.)** A csendőrök mostani egyenruhája meglehetősen alkalmatlan a szolgálatban s azért a honvédelmi miniszteriumban tervezik, hogy némi változtatásokkal javítsanak a csendőr egyenruháján. Így nyárra mosható, világos nadrágot kapnának, a kalapon is változtatnának, továbbá nem köteleznék a csendőröket, hogy meleg nyári napokon is magukkal vinnék a köpönyvet, ami igen súlyos holmi. Azonkívül volnának még egyes apróbb változtatások is, amelyek előnyösebbé tennék az egyenruhát. Mihelyt a tervezett változtatásokat a miniszteriumban megvitatták, nyomban életbe léptetik.

— **(Rác Gusztiék itthon.)** Rác Gusztiék haza érkeztek Norderneyből. Guszti maga a tegnapi este nyolc órai vonattal érkezett Pécsre, négy napi folytonos utazás után, mert Norderneyből kedden indult el. A banda ma reggel jött meg, mind jókedvben, egészséggel, a szerzett diadalok szép emlékével és a mi fő, tele zsebbel. A mit meg is érdemeltek Rác Gusztiék, mert hiába, ők tudják igazában húzni a szívhez szóló magyar nótákat. Rác Guszti zenekarával a pécsi közönség előtt első hangversenyét holnap (vasárnap) este tartja a Royalban, melynek elegáns helyisége

bizonyára zsufolásig lesz a messze idegenből visszatért kedvelt zenekar hangversenye alkalmából.

— **(Egyházkerületi gyűlés.)** A dunántúli evangélikus egyházkerület tegnap kezdte meg közgyűlését Kőszegen Gyuráts Ferenc püspök és Nádossy Kálmán elnöklése alatt. A közgyűlést megelőzőleg fényes gyászistentisztelet volt a kerület elhunyt világi felügyelője, Radó Kálmán emlékére. A kerületi közgyűlést Gyuráts püspök nyitotta meg s azután megejtették a választásokat. Világi főjegyzővé megválasztott Ujkay Béla dr. aljegyző, jegyzökké pedig Mesterházy Gedeon és Fischer Imre.

— **(Bányatelep szaporodik.)** Igen kedvező a népmozgalom Bányatelepen. Ugyanis, mint az ottani anyakönyvvezetői hivatal által egybeállított statisztikából kitűnik, Bányatelepen ez évben eddig hetven halálozás s ezzel szemben száznegyven születés volt. Tehát a születések száma éppen kétszer annyi, mint a halálozásoké, a mi Bányatelep kedvező egészségi viszonyait igazolja. Házasság a lefolyt időben 35 esetben kötött Bányatelepen, a mi a rendes számnak felel meg.

— **(Himen táblája.)** A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő újjegyespárok nevei olvashatók:

Sonecker János, rk., Pécs — Láng Julianna, rk., Pécs;

Vanicsek József, rk., Pécs — Schulc Mária öz. Sztolics Alajosné, rk., Pécs;

Mautner Arnold, izr., Szigetvár — Rozenberg Róza, izr. Szigetvár;

Mehlmann Jakab, rk., Pécs — Vricsák Mari, rk., Pécs;

Vertkocki Gergely, rk., Pécs — Bartl Hermin, rk., Pécs;

Kis Gadó Ferenc, rk., Pécs — Engelmann Karolin, rk., Pécs.

— **(Szőlőgazdák figyelmébe.)** A városi tanács újlag felhívja a szőlőgazdákat, hogy magánhasználatra szánt boraikat f. hó 15 ig bejelentésük; a kik pedig előbb szüretelnek, a szüret napjáig tegyék meg a jelentést a fogyasztási adóhivatalnál, mert későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek. Egyszermind hírül adja a Tanács, hogy a miniszter a borvámkrajcárokat és a városi borfogyasztási adót megszüntette s e helyett a borfogyasztási adópótlékot negyven százalékban állapította meg s e szerint a magánhasználatra elfogyasztott bor után 4 frt 69 krajcár fizetendő hektoliterenkint.

— **(A dalárdisták Siklóson.)** A pécsi Dalárda tagjai tegnapelőtt este Siklóra rándultak s Visy Pál kir. járásbíró szölejében az ott rendezett mulatságon gyönyörködtették a publikumot énekszamaikkal. Dalárdistáink adandó alkalommal ismét átmennek Siklóra s ott a templomban Hoffer miséjét fogják előadni.

— **(Értekezlet.)** A Baranyavármegyei kir. tanfelügyelőség az alábbi értesítés közlésére kérte fel lapunkat:

»Értesítés. Több oldalról ismételve azon óhajnak adtak kifejezést a szülők, hogy vajha a polgári IV. osztályt elvégzett leánygyermek részére egy továbbképző tanfolyam létesítenék. E kívánságnak eleget teendő tisztelettel felkérem ezen tanfolyam iránt érdeklődő szülőket és tanügybarátokat, hogy a kérdéses tanfolyam létesítése tárgyában f. hó 10-én délutáni 3 órakor a belvárosi községi polgári leányiskola helyiségében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Pécs 1899. évi szeptember hó 8-án Salamon József s. k. kir. tanfelügyelő.»

— **(Magyarok Ausztriában.)** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium a napokban közölte a hatóságokkal a cs. és kir. osztrák vallás és közoktatásügyi miniszterium ama értesítését, hogy az osztrák főiskolákba (egyetemek) beiratkozó magyarhonos ifjak tartoznak igazolni, hogy katonai hadkő-

telezettségüknek eleget tettek-e, s ha nem, miért mentették fel a hadkötelezettség alól, s eme felmentés időleges vagy végleges-e? A szükséges igazolványokat, melyek egy forintos bélyeggel látandók el, esetről esetre a járási sorozó tisztviselők állítják ki.

— **(A cséplőgép áldozatai.)** Eme szomorú históriáknak is meg van a maguk szezonja s nincs az az aratási évad, amelyben ne történnék olyan néhány baleset, melyeknek okozója a cséplőgép; akár az ott dolgozók vigyázatlansága, akár a munkaadók gondatlansága miatt, kik gyakorlatlan s szakavatlan embereket alkalmaznak a cséplőgép mellé. Most is két ilyen tragikus végű szerencsétlenségről kell beszámolnunk, melyeknek áldozatai borzasztó kinok között haltak meg. Az első eset Szemely pusztán történt, a hol *Ulrich* József rácpetrei lakos mint adogató volt alkalmazva. A munkás egy óvatlan pillanatban megcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy keze a cséplőgép zuzókerekei közé került, melyek leszakították a szerencsétlen ember kezefejét. *Ulrich* Józsefet beállították a pécsi kórházba, ahol az orvosok oly súlyosnak találták a bajt, hogy a vérmérgezés megállása végett amputálni akarták a sérült kart, ebbe azonban a beteg nem akart beleegyezni, s így kénytelenek voltak őt hazabocsátani, ahol csakhamar beállott a vérmérgezés és *Ulrich* József sebébe tegnap reggel belehalt. — A másik baleset pedig *Brázay* Kálmán Keresztes pusztáján történt. *Gaal* Anna pellérdi leány, vigyázatlanságból a cséplőgép dobjába esett és a gép pár pillanat alatt egész testét darabokra tépte. A szerencsétlen áldozatot, a ki mindössze alig élt 16 évet, holtan szedték ki a cséplőgépből. Ma délután *Dr. Trixler* Rudolf megyei járásorvos és *Forray* Valér tb. főbíró a vizsgálat megejtése céljából a helyszínére utazott.

— **(Elfogott lélekkufárnó.)** Egy jólismert lélekkufárnó került tegnap a rendőrség kezébe *Kazi* Károlyné, szigetvári lakosnő személyében. A lelketlen kereskedést üző vénasszony tegnap reggel jött át Szigetvárról és tapasztalatlan fiatal leányokat akart csalta ígéretekkel rábírní, hogy menjenek vele és jó állásba juttatja őket. Szerencsére azonban éber rendőrségünk még idejekorán neszét vette a lélekkufárnó működésének s el is fogta, hogy ártatlanná legyen. Majd a bíróság fog vele végezni.

— **(A javithatatlan.)** *Jauch* Mari leányzót már nagyon ismeri a rendőrség, mint notórius tolvajt, kinek enyveskezéhez hozzáragad minden, a mi csak valami értékkel bír. A jeles leányzót tegnap is kerek féltucat lopásért jelentették fel, melyeket különböző helyeken követett el, rendszerint ruhaneműt és edényeket lopván. A javithatatlan tolvaj leányt letartóztatták s a rendőrség most bünei statisztikájának összeállításán fáradozik.

— **(Megerszűrt ember.)** A szabolcsi határban levő *Kálócy*-féle korcsmában az éjjel véres eset történt. Egy magát *Ujvári* Józsefnek nevező, de hamis munkakönyvvvel bíró munkás ugyanis összeveszett *Benkő* Mihály, osztópáni illetőségű hajcsárral és azt egy késsel mellen szurta. A szurás a hajcsárnak bal mellén súlyos sebet ejtett úgy, hogy be kellett hozni a városi kórházba. A késelő munkást ellopták.

— **(Himen.)** *Havas* Imre mérnök, fűtőházi főnök *Barcsón*, eljegyezte *Hofman* Irma kisasszonyt, *Hofman* Mór leányát *Keszthelyen*. — *Soóstó* Saroltával, *Soóstó* Gyula főgimnáziumi rajztanár leányával, ma délelőtt kötött házasságot az anyakönyvi hivatalban *Sághi* Gyula budakeszi tanító. Az új pár frigyét azután a belvárosi templomban megáldatta. — *Haksch* József, pécs-szigeti külvárosi tanító eljegyezte *Prohászka* Klementin kisasszonyt *Pozsonyból*.

— **(Megtalálók figyelmébe.)** *Romeisz* György bádogos, ki a hadapródiskola bádogos munkálatait teljesítette, e munkála-

tokról szóló jegyzőkönyvét elvesztette. Bár a a jegyzőkönyv másra nem bír értékkel, a káros mégis három forint jutalmat ígér annak, ki a jegyzőkönyvet felviszi a rendőrséghez. Ugyancsak három forint jutalomban részesül az is, ki egy hosszú fehérszőrű vizslát, mely elveszett, felvezet a rendőrséghez, honnan tulajdonosa át fogja venni.

— **(A kisgyűd-utcai trombitás.)** A megyei árvaház környékén mostanában késő esténként recsegő trombitaszó zavarta a lakók nyugalma. A titokzatos trombitás fáradhatatlanul, de szörnyen hamisan fujta a recsegő trombitán, hogy »Szeretnélek, de nem szabad« — s végre is a lakók panaszra mentek a rendőrséghez, annál is inkább, mert a trombita szó az árvaház növendékeinek ártatlan álmát zavarta. A rendőrség tegnap éjjel aztán rajta csipte a titokzatos trombitást *Weil* Jakab, kisgyűd-utcai suhancgyerek személyében és elkobozta tőle a csendháborító jószágot. Most már az árvaház és a környék lakói nyugodtan alhatnak, a recsegő trombita a rendőrségen, a megcsipett trombitás pedig otthon pihenvén.

— **(Garázda vendégek.)** *Molnár* Ferenc és *Kontra* Ferenc munkások tegnap este bementek a *Bäumler*-féle vendéglőbe és ott iszogatni kezdtek. Mikor az elfogyasztott italok árát kérte tőlük a korcsmáros, kereken kijelentették, hogy nekik bizony nincs pénzük. Hanem azért még tovább akartak inni. Természetesen nem kaptak több italt, mire rátámadtak a korcsmárosra, úgy, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. A garázda vendégeket bevitték a torony alá s most folyik ellenük a vizsgálat.

— **(Kitüntetett borkiállítók.)** A szegedi országos mezőgazdasági kiállításon *Schwabach* Zsigmond arany érmet, *Orf* Gáspár, *Ribay* Antal és *Szeép* László ezüst érmet, *Gyimóthy* Jákó pedig bronzérmet nyertek kiállított boraikért.

— **(Főolvasó-estély.)** A pécsbudai-külvárosi Katolikus Körben holnap (vasárnap) kezdődnek a felolvasó-estélyek. Ez első alkalommal *Komócsy* István, belvárosi segédlelkész fog felolvasást tartani.

— **(Részeg majom.)** Egy new-yorki csapszékben nagy riadalom támadt egy részeg majom miatt. A helyiség tulajdonosa vendégei mulattatására majmot vásárolt, mely hosszú láncra erősítve csaknem az egész helyiségben szabadon mozoghatott. Az egyik vendég négy pohár whiskivel leitatta majmot, mire az megvadult, még több pálinkát akart és amikor nem kapott, egy tele pálinkás-üveget a vendég fejéhez vágott. Ez eszméletlenül a földre rogyott. A csapláros meg akarta fogni az ittas majmot, de ugyancsak pórul járt, mert a majom őt is irgalmatlanul megdobálta. Így járt még több vendég is, kik a majmot lecsitítani igyekeztek, Többen megsebesültek, a részeg majom bevverte a tükröket és a likörös üvegeket a földhöz vágta. Végre is rendőröknek kellett beavatkozni, kik a négykezü duhaj legényt leteperték és megkötözték.

— **(A csurgói főgimnázium jubileuma.)** A csurgói ev. ref. főgimnázium 100 éves fenállásának jubilaris ünnepére nagy előkészületeket tesznek. Az e hónap 14-én tartandó jubileumi ünnepen s ezzel kapcsolatos egyházkerületi közgyűlésen résztvesznek *Antal* Gábor püspök, *Tisza* Kálmán egyházkerületi főgondnok és *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter is. Az ünnep előtt való napon, szeptember 13-án Kaposvárott gyülekeznek össze a résztvevők, a kikhez délután 3 órakor az állomáson *Barakonyi* Kristóf esperes vezetése alatt az egyházmegye összes tőtisztviselői csatlakoznak. Csatlakozni fognak kivülük *Tallian* Gyula főispán és *Maár* Gyula alispán vezetése alatt a vármegye augusztusi közgyűléséből kiküldött bizottsági tagok is, hogy a csurgói főgimnázium jubileumi ünnepén a vármegyét képviseljék.

— **(Művelt rablók.)** Nem mindennapi dolog, hogy egy volt képviselő és egy

polgármester a rabló-mesterségre vetemednek. *Trikkala* görög kerületben ez is megtörtént. A két *Taki* testvér, akik közül az egyik képviselő, a másik polgármester volt, egy nagy rablóbanda élére állt és az ország rémei lettek. Katonaságot küldtek ki, hogy az érdekes testvérpárt élve-halva kézrekeritse.

— **(Éjjel az északi sarkon.)** Nincs a világon semmi olyan szép és csodás, mint a sarkvidék éjszakája. Álomország ez a leggyöngédebb színekkel festve. Megvan e képben minden árnyalat, de egymásba folynak annyira, hogy az átmeneteket megkülönböztetni lehetetlen. Semmi forma, álmatag színezetű halk zene az egész: eltompított húrok hosszan elhangzó, távoli melódiája. Nem felséges, gyöngéd és tiszta-e az életnek minden szépsége, mint ez az éjszaka? Adjatok neki fénylőbb színeket és a szépség oda. Az égbolt óriási kupolához hasonlít, melynek csúcspontja kék, aztán zöld, lila és ibolyaszín egymásba folyó árnyalatai következnek. Hideg, ibolyakék árnyalatok, árnyak nyugosznak a hőmezőkön, világosabb, halványvörös színekkel váltakozva ott, hol a bucsuzó nap tűnő fényét egy-egy jéghegy gerince fölfogja. Fenn a kupola kékjében a békét hirdető csillagok ragyognak, délen a hold sárgászöld óriási korongja fénylik a kék alapon lebegő sárga felhők könnyű, aranyos gyűrűjében. Most az északi fény terjeszti ezüstös, villogó fátylát az égboltra, mely sárgára változik utóbb, majd zöld és vörös színekben játszik. Kiterjed, majd ismét összehúzódik nyugtalan változatban, hogy aztán számos ragyogó ezüst, lebegő szalagokra oszoljon, melyek fölött hullámalaku, sziporkázó sugarak cikáznak. Egyszerre csak vége a pompának, de a következő pillanatban ép a zeniten tüzes nyelvek alakjában jelenik meg újra, majd világos sugár szökik föl egyenesen a horizontról, míg végre az egész lassanként a hold fényébe olvad. Itt-ott még határozatlanul, mint a sejtelem, egy pár fényugár lebeg — az északi fény ragyogó ruhájának elhuzódó porfellege. De újra kezdődik a látvány, új villámok cikáznak, a tűzijáték, melynek se vége, se hossza, új változatban tovább folytatódik.

— **(Huszonnégy ezerrel több magyar.)** És pedig havonként! Ilyen örvendetes meglepetéssel szolgál az orsz. statisztikai hivatal legutóbbi füzete. Szerinte ugyanis ez évi július hónapban 61.145 gyermek született, ellenben csak 36.727 ember halt meg; a népesség természetes szaporodása tehát: 24.418. Vagyis egy hónap alatt *Szent* István király birodalmának alattvalói oly mértékben szaporodtak, hogy ha az mindig így tartana, egy év alatt 732 ezerrel lennének többen, husz év alatt pedig éppen két annyian lennének, mint most vagyunk. A legörvendetesebb ebben különben az, hogy a szaporodás a magyar megyékben a legerősebb, — a legkisebb szaporodást pedig *Gömör*-vármegye mutatja.

— **(A megbüntetett udvarló.)** Egy kissé kegyetlen módon állt boszut egy fiatalemberen, ki tolakodó ajánlatokkal üldözte, egy londoni fogorvos felesége. A fiatalember annyira ment, hogy meg is látogatta a szép asszonyt, természetesen, amikor férje másfelé volt elfoglalva. Az asszony, hogy megszabaduljon lerázhatlan imádójától, beavatta férjét a dologba és a szerelmes iljút, mikor legközelebb megint benyitott a fogorvos lakásába, maga a fogorvos fogadta. »A foga fáj?« — kérdezte az orvos — »mindjárt megvizsgálom« és nem telt bele két perc, a szerelmes ifjú egy foggal szegényebb volt. Amellett a sikerült műtétért még honoráriumot is kellett fizetnie.

— **(A világ legnagyobb gyümölcsösei.)** Jamaikában egy amerikai társulatnak 18 ezer hektár kiterjedésű gyümölcs-termő uradalma van. 1898 ban a többi között 3 millió bananet, öt millió kókuszdiót arattak ott. A társulatnak 12 gőzőse van, a melyek hetenkint indulnak Jamaika kikötőjéből, hogy a gyümölcsöt Európa és Amerika kikötőibe szállítsák. Nagy gyümölcsöse van még az Olden-

féle cégnek Nussovariban. Ennek kiterjedése 1000 hektár és 2000 körte, 2500 alma és 61.000 őszi barackfa van rajta. Barbara gyümölcsösében Kaliforniában hasonló terjedelem mellett 10.000 mandula, 12.000 dió és 15.000 olajfa van.

— **(Kutya-pör.)** Ez lesz abból az esetből, melyről ma vették fel a jegyzőkönyvet a rendőrségen. A jegyzőkönyv szerint Haider István horvátországi lakos feljelentést tett Weiler Vilmos borjuvágó ellen lopás miatt. Ugyanis a panaszos azt állítja, hogy Weiler nála járván borjukat vásárolni, elcsalta magával az ő éatler kutyáját. A kutyalopási ügyet áttette a rendőrség a bírósághoz s majd ott fognak itélni a kutya-pörben, ha ugyan a felek ki nem egyeznek — ötven százalékra!

— **(A villatelep fedél alatt.)** Hangyaszorgalommal, szinte hihetetlen gyorsasággal épült fel a villatelep. Ma már a csinos épületek fedél alatt állanak és már csak a belső munkálatok vannak hátra. A fellobogozott és felvirágozott épületek egyik oldal falán nagy betűkkel láthatjuk kirajzolva:

*Éljen Schlauch Imre
szeretett építésünk
az ezen városrészt tervezője
és
megalapítója.*

Éjen az építő és vezető.

Éljenek a pallérok és munkások.

A jövő héten Schlauch Imre az összes alkalmazottjait és munkásait megvendégeli.

— **(Egy sarki expedíció élményeiből.)** A Wellman-féle expedíció, mely 1898. június havában indult el Tromsöből Ferenc József-földre, a napokban érkezett vissza Hullba, hol Wellman érdekes történeteket mondott el az expedíció Ferenc József-földre megérkezett, egy amerikai és több norvéget kiküldtek, hogy főlebb északon raktárat helyezzenek el télrevalóval. Fölépítették a raktárt és két norvég, Bjoervig és Bentven ottmaradtak, míg a többiek visszatértek az expedíció főhadiszállására. Február vége felé Wellman kutyák által huzott szánon fölhajtott a gunyhóig, hol azonban már csak Bjoerviget találta, ki könnyes szemekkel mondta el, hogy társa két hónap előtt meghalt. »Persze eltemette?» kérdezte Wellman. »Nem, itt van!» felelte Bjoervig és a gunyhóra mutatott. A két férfi benső barátságban élt és így megígérték egymásnak, hogy ha egyikük meghal, a másik köteles lesz a holttestet mindaddig, a gunyhóban tartani, míg segítség érkezik. Mert egyikük sem akart halála után a jegesmedvék zsákmánya lenni. Így hát két hónapig egymás mellett heverték közvetlen közel a szűk gunyhóban a halott és barátja. A két fekhely egyikén feküdt a halott állatbőrökkel gondosan leterítve. A magányban azzal töltötte el Bjoervig az időt, hogy Ibsen és más norvég költők verseit citalta. A Wellman megérkezése utáni napon kövekből sirbortot építettek és oda tették a halottat, hol a jegesmedvék már hozzá nem férhettek. Tíz nap múlva az expedíció tovább ment föl északnak és meglehetősen messzire jutott, de március 20-án kénytelen volt a megindult nagy jégömegek elől meghátrálni. Wellman és társai 47 jegesmedvét ejtettek el, három új szigetet fedeztek föl és tudományos szempontból nagyon fontos és érdekes új adatokkal tértek vissza.

— **(Pénzügyőrök mozgalmá.)** A pénzügyőrök már régóta panaszkodnak, hogy nagyon súlyos a helyzetük, fizetésük, illetve zsoldjuk csekély és sehogyan sincs arányban a nehéz szolgálattal. Egy pénzügyőri vigyázónak zsoldja például 27 forint havonként. Ebből levonnak ruházatra 4 forint 24 krajcárt, fegyverzetre pedig 70 krajcárt, úgy hogy mindössze csak 22 frt 6 krja marad fizetéséből s ebből kell azután magát ellátni. Ennek következménye az, hogy az új pénzügyőrök legnagyobb része egy vagy két évi szolgálat után fölmentését kéri, ha pedig megtagadják tőle,

hát megszökik. A komolyabb törekvésű pénzügyőrök között nehéz helyzetük megkönnyítésére mozgalom indult meg most, a melyből kifolyólag memorandumot intéznek majd a pénzügyminiszterhez, hogy segítsen rajtuk. A segítséget úgy vélik hogy a pénzügyőrök zsoldját első sorban arányosan emelje föl a kormány. A szolgálati szabályzat 271. és 272. §§-ai szerint meghatározott éjjelezési díjak helyett kilométer-pénzt kapjanak a pénzügyőrök, tekintet nélkül arra, hogy a pénzügyőr állomáson kívül éjjelez, vagy pedig lest áll. Továbbá a mostani ötven forint évi ruhaátalányt, a melyből ruháikat a pénzügyőrök nem tudják beszerezni, szintén emelje föl az állam, vagy pedig szolgáltatassa ki nekik a szükséges ruhamenyiséget természetben. És végül a pénzügyőrök maguk szerezhessék be ágyneműiket, a miért a kincstár némi havi átalányt adna. Ezt azért kéri a pénzügyőrök, mert most az állam által adott ágyneműek vagy nincsenek kellő mennyiségben kiosztva, vagy ha vannak is, olyan állapotban vannak, hogy már köztisztasági szempontból is hasznavehetetlenek. Az bizonyos, hogy a pénzügyőrök kérését méltányolhatná az állam a saját érdekében is, mert akkor nem olyan emberekből állna a pénzügyőrség jórésze, a kinek a pénzügyőri állapot az utolsó menedék.

— **(A tuleröltetés és gyógyulása.)** A tuleröltetésnek olyan nagy gyöngeség a következménye, mely utat nyit mindenféle betegségnek. Elsőben is elszegényedik a vér, azután kevesebb lesz a vér a véredényekben és különösen a sűrűségéből veszít. Az álmom és az étvágy eltűnik, az erő mindegyre fogy és egyre gyakoribb lesz a szívdobogás, ájulás, főfájás, a mi csak növeli az általános gyöngeséget. Ez az a pillanat, a mikor ezt az emésztő gyöngeséget, mely könnyen veszedelmes betegséggé változhatik, meg kell szüntetni és gyógyulást keresni. Calanne D. konyhafő a Bristol-szállóban Territet-Montreuxban (Svájc) belátta, hogy anyja számára eljött már a gyógyítás szüksége és levele még a leghiteltlenebbet is meggyőzheti.

Mielőtt az elért eredményről tudósítom önt, ezt írja levelében, tökéletes hatását akartam látni a Pink-pilulának, melynek használatára az anyámat rávettem. Nagyon szerencsés vagyok, hogy most arról a rendkívül kedvező hatásról irhatok, melylyel a Pink-pilula az anyámra volt. A szegény asszony a tuleröltetés egészen tönkre tette. Ereje egészen elhagyta, nem tudott már járni és állandóan dagadt volt. Ez az állapot egészen elcsüggesztette. Mióta azonban a Pink-pilulát használja, erejét ismét visszanyerte és egész napon át kifáradás nélkül dolgozhatik. Alvása egészséges. Vigyázok, hogy ezt a csodálatos kurát, mely olyan hamar visszaadta elvesztett erejét, folytassa. Szívből köszönöm önnek és főhatalmazom, hogy ezt a levelemet közzé tegye.

Éppen az elgyöngült megerősítésével, a vérfölfrissítésével és az idegek erősítésével gyógyít a Pink-pilula annyi különféle betegséget és általa, mely gyökerében támadja meg a bajt, mindenféle bajt meg lehet gyógyítani. Meg lehet vele akadályozni a gyors erőelhasználást, a vérszegénységet, általános gyöngeséget és a tuleröltetés okozta kimerülést. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest Király-utca 12.

Művészet, irodalom.

○ **A szónoklás legnagyobb mestere.** A szónoklat minden szabad népnél virágzik. Az angolok, a francia forradalom, a magyar társadalmi átváltozás korszakai kitűnő szónokokkal dicsekszenek. De van egy szónok, ki-

nek neve az újabb kor legnagyobb szónokaira szállt dicsőségképen, a legnagyobb magasztalásul. Az ó-kor szónokának neve ez, a legszabadabb föld fiáé, Hellas szülőltéé: Demosthenes. Beszédeiből semmi sem maradt ránk, csak hatásuk nagyságával mérhetjük művésztének erejét. Demosthenes ékesszólásának varázsával megfordította Hellas rendjét. De a szónoklaton kívül más valaminek hatalmát is hirdeti. Az erős akarat példaképe ő. S az akarat legnagyobb erő, a legnagyobb hatalom. Dadogónak született s vállait mindig fölraggatta. Le akarta győzni a természet és szokás hibáját s volt rá eszköze: az erős akarat. Kavicsot tett nyelve alá, szöveget vert a falba vállá fölé s úgy kezdett beszélni. Később túlkialtatta a tengert. S a pupos dadogóból Görögország legnagyobb szónoka lett. Életét és munkásságát érdekesen rajzolja a Nagy Képes Világtörténet 36. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 krjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadoknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

○ **Bánk bán — horvátul.** A zágrábi nemzeti színházat egy Bánk bán-tragédiával nyitották meg a minap. Markovics Benko Bot-ja némileg eltér Katona Bánk bánjától. A horvát Bánk már öreg ember, akinek feleségét könnyű szerrel csábitja el a királyné öcsöscse. Gertrud királyné hatalomra vágó asszony, aki halalos ellensége Bánknak, mert a bán igen nagy befolyást gyakorol a királyra, sőt attól is tart, hogy Bánk a királyi családot alkalom adtán elűzi az országból. Hatalmát minden áron meg akarja törni, s a feleségét Jelenát, azért csábíttatja el öcsöscével a meráni herceggel. Jelenának tetszik is a herceg, mert férjét, az öreg Bánkot, nem szereti, csak tiszteli. Bánk az elégedetlen horvát főurakkal szövetezik s mikor megtudja, hogy terveit elárulták, a feleségére és a királynéra gyanakszik, s a királynét meggyilkolja. Jelena megmérgezi magát. A király Henrik meráni herceget gyanúsítja a királyné meggyilkolásával, s kiakarja végeztetni. Bánk ekkor bűnbánóan jelentkezik a király táborában, aki azonban megbocsájt neki.

○ **Kerner István marad.** A mult operai szezon végével általános sajnálkozással vette tudomásul az Opera közönsége, hogy az intendáns nem ujitotta meg Kerner Istvánnak, az intézet kitűnő karmesterének — a ki baranyai származásu — lejárt szerződését. Már-már azt hittük, hogy Kerner kénytelen lesz külföldre menni. Most azonban az intendáns meggondolta magát és újra szerződtette Kerner-t. Az Opera barátjai bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy tovább is élvezhetik Kerner dirigálását.

Törvénykezés.

§ **Gondnokság alá helyezések.** A szegzárdi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Séner István szegzárdi lakos elmebaj miatt gondnokság alá helyeztetett.

T a n ü g y.

)(**A pécsi tanítóképző intézetben az 1899/900. iskolai évre beirt tanulók összes száma 107.** Tavaly beiratkozott 86. Tehát az idei létszám 21 főnyi emelkedést mutat. Osztályonként beiratkozott: az I. osztályba 40; a II. 27; a III. 18; a IV. 22. A képző-intézetrel kapcsolatos gyakorló-iskolában tavaly voltak 55-en, az idén 15-el többen.

)(**Uj polgáriiskolai igazgató.** Dr. Király Imrét, a késmárki főgimnázium rendes tanárát a siklósi községi polgári fiúiskola igazgatójává választották meg. A megválasztott

megyénkbeli születésű s a mindszeinti volt ev. ref. lelkész fia. Dr. Király Imre még fiatalember s így gratulálni lehet neki gyors, de jól megérdemelt előmeneteléhez, valamint a siklósi polgári iskolának is új igazgatójához, kinek szorgalmas működése és erélyes, szakszerű vezetéséhez nagy reményeket fűznek.

Közgazdaság.

□ Szarvasmarha-kiállítás. A szegedi kiállításnak egy nagy részét foglalja el a szarvasmarha kiállítás, a mely valóban páratlanul impozáns. Az állatoknak nagy tömege van kiállítva és föltétlenül igazuk van azoknak, a kik azt mondják, hogy ilyen szarvasmarhakiállítás még nem volt Magyarországon. A magyar fajták elenyészően csekély számban vannak, a kiállításon nyugati fajták dominálnak, a mi eléggé kifejezi, hogy Magyarországon a szarvasmarha-tenyésztés mily irányt vett. Kiállítottak a többek között simmenthali állatokat *Grosz Antal*, gróf *Apponyi Géza*, *Percel Dezső*, *Döry Vilmos*; bonyhádi tájfajtákat *Grosz Antal*, *Kapos-Szekcső*, *Szászvár*, *Lozász-Hetény* és *Baán* községek, továbbá a *baranyamegyei* gazdasági egyesület és a *tolna megyei* gazdasági egyesület köréből *Lemle Jakab*, *Schad János*, *Szelmann János*, *Werner András*, *Lenhard János*, *Glöckler Ferenc*, *Flasics József*, *Kniesz György*, *Krähling Konrad* és *György*, *Krausz Márton*, *Hoffmann Ferenc*, *Hergenröder János*, *Werner János*, *Marx Nándor*, *Trsztyánszky László*, *Stumpf Kristóf*, *Tob János*, *Bind Henrik*, *Mühl János*, *Freie János*, *Till Imre*, *Halbrohr Adolf*, *Ferency Sándor*, *Jalics Géza*, *Percel Dezső*, *Apáth Alajos*, gróf *Apponyi Géza* és gróf *Zichy Andorné*.

□ A kereskedelmi utazók és a kartelek. A chicagói főkonzulátus jelentése szerint az Egyesült-Államok utazó kereskedőinek nemrég tartott gyűlése a kartelalakulásoknak egy kártékony következményére figyelmeztetett, melyre eddig nem igen ügyeltek. A gyártelepek tömörülése következtében az Egyesült-Államok 300.000 kereskedelmi utazója közül eddig 35 000-en vesztették el az állásukat, 25.000 pedig kénytelen volt belenyugodni a fizetése tetemes leszállításába. Ha az ujabban alakult kartelek szervezve lesznek, még vagy 30.000 utazó fogja elveszíteni az állását. A helyzet megvitatása végett a Civic Federation Chicagóba szeptember 15-ikére kongresszust hívott egybe.

□ Pinceszövetkezetek megalakítása. A földmivelésügyi miniszter a pinceszövetkezetek megalakításának kérdésével foglalkozó népies utmutatásra is egy alapszabály-mintát dolgoztatott ki. A szövetségi eszmének szőlő- és borgazdaságunk jövőjére kibatós nagy fontosságát szem előtt tartva, a földmivelésügyi miniszter még a múlt évben pályázatot hirdetett e tárgyra vonatkozólag egy népies utmutatás megírására, melynek eredményeképp adta ki az utmutatásnak magyarító részét s ahhoz csatolva egy hivatalosan szerkesztett alapszabály mintát, amely pinceszövetkezetek létesítésének alapjául szolgálhat. Valamint a földmivelésügyi miniszter által f. évi június hó 2-án megtartott értekezletben a szőlő és bortermelés felvirágoztatásának legajánlatosabb módjaul a termelőknek boraik helyes kezelésére a szövetségi alapon való egyesítést jelölte ki, a füzet arra szolgál, hogy főleg a kisgazdákat felvilágosítsa arról, hogy miként lehet módjukban a nagy kereskedelem kellő táplálására szolgáló egyenlően kezelt, egyforma minőségű nagy bortömeget előállítani. A szövetségi alapon arra vannak hivatva egyrészt, hogy a termelőknek boraik jobb értékesítését biztosítsák s másrészt, hogy a kereskedelemnek gazdag forrásokat nyissanak meg, amelyekből a nélkül, hogy visszaélésektől tartaniok kellene, megnyugvással szerezhetik be készleteiket. Ezen utmutatás a törvényhatóságoknál, azok közgazdasági előadóinál, az állandó gazdasági tudósi-

tóknál, gazdasági egyesületeknél és a szőlőszeti és borászati szakközegeknél díjtalanul megszerzhető. A földmivelésügyi miniszter felszólította a szőlőbirtokosokat, hogy a kinek eladásra szánt csemegezőlő készlete van, azt jelentse be, hogy az kimutatásba foglalva, a csemegezőlőt fogyasztó piacokon nyilvánosságra hozassék. A földmivelésügyi miniszter felszólításra 148 szőlőbirtokos által bejelentett összesen 1.7 millió kilogram csemegezőlőről magyar, francia és német nyelven szerkesztett részletes kimutatást a földmivelésügyi miniszter nagyszámu példányban megküldte a német birodalomban és az orosz birodalomban levő összes főkonzulátusnak és konzulátusainknak, a galíciai helytartóságnak s a bukovinai országos kormányának a felszólítással, illetőleg megkéréssel, hogy ezen csemegezőlő-készletekre az ottani kereskedelmi kamarák, gyümölcskereskedők, árucsarnokok, vendéglősök s a fogyasztó közönség figyelmét hívják fel. Gongoskodott egyszersmind a földmivelésügyi miniszter arról is, hogy az eladásra bejelentett ezen csemegezőlő készletek jegyzéke a többi osztrák tartományban, valamint a hazában is kellően terjesztessék.

TÁVIRATOK.

— **Dreyfus a haditörvény-szék előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Rennesből írják, hogy jelen távirat föladásakor *Demange* védő — aki védőbeszédét a tegnapi tárgyaláson kezdte el — még beszél. Utána röviden *Labori* fog beszélni, úgy, hogy az ítélet — körülbelül délután három órára — az esti órákban várható.

Demange beszéle folytatásában azzal kezdi, hogy *Carrière* nagyon könnyűvé tette magának a dolgot. A canon court 120-ról csak azt mondta, hogy ő nem tűzértiszt és nem ért hozzá. Ezt nyugodtan a bírakra bizza, kik tűzértisztek. Épen olyan könnyen bánt el a borderóval. Azt mondta, hogy ő nem irásszakértő és így megbizik *Bertillon*-ban. Következteti — de hogy miből, azt bajos megállapítani — hogy okvetlenül a vezérkarból került ki a bordero és pedig egy aspiránstól és ez szerinte nem lehet más, mint *Dreyfus*. Ez is csak odavetett, pusztá föltevés. A bordero szerzője hidraulikus fékről beszél. Itt hajmeresztő tévedést követett el és nyilvánvalóan beigazolta, hogy a tűzértségi dolgokról fogalma sincs. *Már ebből világos, hogy Dreyfus nem lehet a bordero szerzője.*

— *Uraim* — szól *Demange* — az árnyékban magában nem lehet az igazságot konstruálni. *Ehhez teljes fény kell!*

Demange ezután *Dreyfus* bourgeois tartózkodásáról beszél és kifejti, hogy az a tiszt, aki ott megfordult és idegen tisztekkel beszélt, csak *Greiner* lehetett, *különösen azért már elítéltek.*

A tárgyalás 11 órákor még folyt s bár úgy remélték, hogy ítélet félóra múlva lesz, ez nem történt meg, mert a tárgyalást délután háromig fölfüggesztették.

Ezután *Demange*, *Labori* és *Carrière* fognak beszélni s így az ítélet csak estére várható.

— **A német kormány Dreyfus mellett.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berlinben a „Reichsanzeiger”

közleményéről, melyben a német kormány kinyilvánítja, hogy *Dreyfus nem követett el árulást*, már tegnap tudtak. Hatása óriási volt és hiszik, hogy nagy lesz befolyása az ítéletre. *Labori* az ő rövid beszédében reflektálni fog a kijeleutésre, illetve tudomására fogja hozni a „Reichsanzeiger” közleményét a bíróságnak. Itt egyébről nem is beszélnek.

— **Hírek Dreyfus felmentéséről.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hogy *Dreyfust* felmentették, az alhir a „Frankfurter Zeitung” útján Párisban is elterjedt a délután folyamán.

Budapesten délután 3 órákor a „Magyar Ujság” táviratot kapott, mely azt jelenti, hogy *Dreyfust felmentették*. Hivatalosan még nem jött meg a felmentés híre.

A budapesti tőzsdén szintén híre járt a délutáni órákban, hogy *Dreyfust felmentették*.

Bécsben 4 óra 55 perckor föladott magántávirat szerint *Dreyfust felmentették*. Ezt a hírt Párisból érkezett táviratban is megerősítik.

BUDAPEST. (Föladatott este 7 óra 10 perczkor.) *Dreyfuss* szöbbséggel 10 évi fegyházra ítéltetett.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899. évi szeptember hó 9. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítottak.

Buza új 7.70—8.20; ó — — — —; kétszeres új 6.20—6.40; rozs ó — — — —; új 6. — — 6.30; árpa őszi 5.20.—5.30.; — tavaszi 6. — — 6.40; zab tavaszi 4.80—5.; új — — — —; búkköny — — — —; kukorica ó 5.70—6. — —; széna 1.60—2 — —; szalma 1.—1.20; zsup — — — —.

Kínálat: erős, mintegy 600 gabona-kocsi volt a piacon.

Minthogy a tavasz clórehaladásával eszemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifeus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tifoit-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutos gyermekeknél és felnötteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat esillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —

A mohai Agnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Edesku ty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptalajponos

Feloldó szerkesztő

GYÖRTÉK GUSZTÁV

FEININGER FERENC

Hirdetések.

PÉCSETT,

Apáca-utca 2. szám alatt,
a Takarékpénztár új palotájában

Fehér Béla

legjobb hirnévnek örvendő butor raktárában

meglepő olcsó árak mellett

vásárolhatók a legszebb és legjobb készítményü

asztalos és kárpitos

Butorok,

ugyszintén

teljes lakásberendezések, tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok, gyermekkocsik és esztergályos áruk.

Teljes berendezéseknél és nagyobb bevásárlásoknál

óriási

penz megtakarítás!!

Allandó raktár a legjobb honi gyártmányu tűz- és betörésmentes pénz- és okmány-szekrényekben, községek és anyakönyvi hivatalok részére is, eredeti gyári árak mellett.

Makári

édes must

kapható

KULIN HENRIK

vendéglőjében

Jókai-tér 6. szám.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvisének** használatát mellett, üvegje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergeasse 1.** Kapható **Pécsett: Gelteh és Graeff Ferenczek-utca 6., és Zsiga László Széchenyi-tér 18.**

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-féle fogvizet.** (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **hérmentve** küldök 7 üveget 2 frt 60 krért, 16 darabot 4 frt 50 krért.

Legjobb minőségű

csemege-szőlő

kapható

25 krért kilónként

Jankovits Hugó-nál

Pécs, Vásártér 6. sz.

Vidéki rendelések elfogadtnak.

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Legfinomabb asztali és különböző fajta Muscat

csemege szőlő

5 klgr.-tól fölfelé 30 kr.—50 krig kilogrammonként,

finom francia baraczk

kilónként 40 krért kapható

Kindl Ferencz szőlőtelepéről

PÉCSETT

Nepomuk-utca 33. sz.

Felhívás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy-vevőknek becses tudomására hozni, hogy az V. sorsjátékban az első osztály huzása f. 6. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok föléjárásomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Mint hogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdem, telkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember hó 15-ig hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

1/1 = 6 frt, 1/2 = 3 frt, 1/4 = 1 1/2 frt, 1/8 = 75 kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécsett

a m. kir. szab. osztálysorsjáték föléjárásítója.

Butor kiárusítás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

a v. bukott Günsberger Mór

csódtömegéhez tartozott

összes asztalos és kárpitos butorokat

megvettem és azokat a volt helyiségekben: **Széchenyi-tér 18. sz., régi takarékpénztári épület, I. és II. emelet,** naponta a rendes üzleti órákban árusítom ki.

Midőn a t. vevőközönség becses figyelmét ezen ritka alkalomra föl hívni bátorkodom, egyszersmind arra utalok, hogy a raktár teljesen modern izlésű butorokból áll. Ebédülő berendezés különös nagy választékban áll a t. cz. közönség rendelkezésére, úgy hogy minden venni szándékozóknak érdekében fekszik ezen különös alkalmat fölhasználni, hogy szép, jól készült, valamint csinos kivitelű butorokat jóval a gyáron áron alul szerezzon be.

Tisztelettel

Hartman Armin.

Ugyanott néhány elegáns kerékpár.

Képekben nagy választék.

Mindenemű butor.